

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

En slutredovisning av 2021 – 2023 års statsbidrag

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. På begäran kan vi ta fram publikationen i ett alternativt format för personer med funktionsnedsättning. Skicka frågor om alternativa format till alternativaformat@socialstyrelsen.se.

Artikelnummer: 2024-6-9084

Publicerad: www.socialstyrelsen.se, juni 2024

Förord

Socialstyrelsen har fått i uppdrag från regeringen att under 2021–2023 fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar. Socialstyrelsen fick även uppdraget att ta fram den fördelningsnyckel som vi har använt för fördelningen av statsbidraget under bidragsperioden. Fördelningsnyckeln ska ta hänsyn till och kompensera socialt belastade kommuner.

Syftet med statsbidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av en familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda. Statsbidraget kan även innefatta behandlingsfamilj och jourhemsplacering.

Socialstyrelsen har tidigare lämnat två delredovisningar av uppdraget med fokus på hur kommunerna använde statsbidraget under 2021 och 2022.¹ Denna rapport innehåller en redovisning av hur Socialstyrelsen har fördelat statsbidraget och hur mottagarna har använt det under 2023. Det är också Socialstyrelsens slutredovisning av hela bidragsperioden 2021 – 2023 (S2023/02115). Slutredovisningen ska lämnas till regeringen (Socialdepartementet) senast den 1 juni 2024.

Rapporten är sammanställd av utredaren Nina Frohm. Utredaren Emilia Ström har varit delaktig i sammanställningen av rapporten. Ansvarig enhetschef för uppdraget har varit Stina Isaksson.

Olivia Wigzell
Generaldirektör

---

¹ Regeringsbeslut för 2021 års statsbidrag (S2020/09593) Redovisning av 2021 års statsbidrag till kommunerna för subventioner av familjehemsplaceringar, Dnr 9.2–4650/2021 och Regeringsbeslut för 2022 års statsbidrag (2021/0811) Redovisning av 2022 års statsbidrag till kommunerna för subventioner av familjehemsplaceringar Dnr: 9.2–39835/2021.

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	5
Samtliga kommuner har rekvirerat statsbidraget under 2021–2023	5
Statsbidraget har subventionerat kostnader.....	5
Kommunerna har även bedrivit utvecklingsarbete	5
Statsbidraget möjliggör satsningar men försvårar långsiktigheten.....	6
Socialstyrelsens bedömning.....	6
Inledning	7
Uppdrag.....	7
Redovisning av statsbidraget 2021–2023.....	9
Fördelning och användning av statsbidraget 2021–2023.....	9
Kommunernas utvecklingsarbete under perioden 2021–2023	11
Kommunernas bedömning av regeringens satsning 2021–2023	26
Kommunernas erfarenheter av bidragsperioden.....	27
Socialstyrelsens kommentarer	29
Bilaga 1. Rekvirerade och oanvänt statsbidrag 2021–2023	30
Bilaga 2. Utbildningar till kommunens personal under 2021–2023.....	48

Sammanfattning

Socialstyrelsen har haft i uppdrag att fördela och följa upp statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar under uppdragsperioden 2021 – 2023.² Syftet med statsbidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av en familjehems- eller jourhemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda.

Samtliga kommuner har rekviderat statsbidraget under 2021–2023

Under 2021–2023 har samtliga 290 kommuner rekviderat statsbidraget enligt Socialstyrelsens fördelningsnyckel. Socialstyrelsen har totalt under bidragsperioden fördelat 795,5 miljoner kronor. Statsbidraget har haft en hög användningsgrad, kommunerna har använt 98 procent av statsbidraget. Det är cirka 2 procent av statsbidraget som kommunerna inte har använt, eller 16,4 miljoner kronor. Kommunerna anger framför allt tidsbrist och personalbrist som anledningar till att de inte har använt hela statsbidraget.

Statsbidraget har subventionerat kostnader

Kommunerna har använt statsbidraget för att subventionera kostnader för familjehems- och jourhemsplaceringar. Under uppdragsperioden har antalet kommuner som använde statsbidraget till att subventionera placeringar i jourhem eller familjehem ökat från 148 (2021) till 191 kommuner (2023). Sammanlagt under uppdragsperioden har statsbidraget subventionerat 4 700 placeringar, varav 4 119 familjehemsplaceringar och 581 jourhemsplaceringar.

Kommunerna har även bedrivit utvecklingsarbete

Kommunerna har även bedrivit ett omfattande utvecklingsarbete. En stor majoritet av kommunerna uppger att statsbidraget har varit en förutsättning för att bedriva en kvalitetsutveckling av kommunens familjehemsvård och att statsbidraget i många fall har resulterat i insatser som de annars inte haft möjlighet att genomföra. Utifrån de årliga återrapporteringarna finns det mycket som tyder på att kommunerna har ökat sina kunskaper om hur barn

---

² Regeringsbeslut S2023/02115

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

och unga som placeras i familjehem eller jourhem kan få sina rättigheter och behov tillgodosedda.

Statsbidraget möjliggör satsningar men försvårar långsiktigheten

Statsbidraget gör det möjligt för kommuner att kraftsamla för att möta upp de behov som finns vid placeringar. Det gäller behov hos barn och unga, familjehemmen samt barnens och de ungas biologiska föräldrar och närstående. Sammanlagt har 83 procent av kommunerna bedömt att statsbidraget har möjliggjort för dem att förbättra eller utveckla sin familjehemsverksamhet. Det innebär att de bättre kan säkerställa att barn och unga som är behov av en familjehemsplacering eller jourhemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda.

Kommunerna anser samtidigt att statsbidragets upplägg försvårar långsiktighet. De är kritiska till att de måste rekvirera statsbidraget årligen och att de måste använda statsbidraget inom en begränsad tid. Detta skapar exempelvis utmaningar för långsiktig verksamhetsplanering, och bidrar till svårigheter att rekrytera och behålla personal.

Socialstyrelsens bedömning

Socialstyrelsen bedömer att kommunerna har använt statsbidraget för att säkerställa att barn och unga som är i behov av en familjehemsplacering eller jourhemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda.

Statsbidraget har också bidragit till att implementera Socialstyrelsens olika kunskapsunderlag i kommunens personalgrupper och familjehem.

Under 2021 (första året av satsningen) försvårade coronapandemin kommunernas arbete genom att de inte kunde delta i planerade utbildningar eller genomföra planerade utbildningar för familjehemmen.

Inledning

Uppdrag

Socialstyrelsen har under perioden 2021–2023 haft i uppdrag av regeringen att fördela, administrera och följa upp statsbidrag till kommunerna för subventioner av familjehemsplaceringar. Socialstyrelsen har även haft i uppdrag att ta fram en fördelningsnyckel som baseras på relevanta nyckeltal där kostnaden är en av dem. Syftet med statsbidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av en familjehemsplacering (inklusive placeringar i behandlingsfamiljer och jourhem) ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda.

Socialstyrelsen har under 2022 och 2023 lämnat delredovisningar till regeringen (Socialdepartementet) avseende kommunernas användning av 2021 och 2022 års statsbidrag. Denna rapport är Socialstyrelsens slutredovisning av uppdragsperioden 2021–2023 som ska vara Socialdepartementet tillhanda senast den 1 juni 2024.

Underlag till slutredovisningen

Underlag till denna slutredovisning är den återrapportering som Socialstyrelsen begär in årligen från kommunerna. Samtliga mottagare av statsbidrag är skyldiga att återrapportera hur de har använt statsbidraget till Socialstyrelsen vid den tidpunkt som vi anger. Återrapporteringen inkluderar en ekonomisk redovisning samt en redogörelse för hur mottagarna har använt statsbidraget och vilka resultat de har uppnått under bidragsåren.

Fördelningsnyckeln som har använts vid fördelningen av statsbidrag under 2021–2023

Det har ingått i Socialstyrelsens uppdrag att ta fram en fördelningsnyckel för statsbidraget som specificerar viket belopp som varje kommun har haft möjlighet att rekvirera. Socialstyrelsen beslutade att fördelningsnyckeln ska utgå ifrån och kompensera socialt och ekonomiskt utsatta kommuner.

Fördelningsnyckeln utgår från fem faktorer, ju högre värde på respektive faktor, desto högre belopp får kommunen. Socialstyrelsen har uppdaterat fördelningsnyckelns faktorer inför varje bidragsår. Det innebär att det belopp som varje kommun har kunnat rekvirerat har varit olika för varje år, se bilaga 1. Faktorerna har också en särskild viktning, som redovisas inom parentes i punktlistan nedan. Viktningen avgör hur mycket var och en av faktorerna påverkar beräkningen av hur mycket respektive kommun kan rekvirera. Faktorerna är:

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

- Räkenskapssammandraget för kommunen rörande familjehemsplaceringar 2019–2021, från Statistikmyndigheten SCB. I räkenskapssammandraget finns kommunernas årliga kostnader för köp av huvudverksamhet, det vill säga konsultkostnader för familjehemsplaceringar. (15 procent av statsbidraget)
- Andelen barn (exklusive ensamkommande flyktingbarn) placerade i familjehem i relation till befolkningen i kommunens åldersgrupp 0–20 år, 2019–2021. (20 procent av statsbidraget)
- Andelen barn (exklusive ensamkommande flyktingbarn) placerade i jourhem i relation till befolkningen i kommunens åldersgrupp 0–20 år, 2019–2021. (25 procent av statsbidraget)
- Andelen av invånare i kommunen som uppbär ekonomiskt bistånd, 2019–2021. (20 procent av statsbidraget)
- Andelen arbetslösa i kommunen, 2019–2021. (20 procent av statsbidraget)

Redovisning av statsbidraget 2021–2023

Det här avsnittet omfattar en redogörelse för hur kommunerna har använt statsbidraget under perioden 2021–2023. Mottagarna fick använda statsbidraget från och med den 1 januari till och med den 31 december för respektive verksamhetsår under perioden.

Fördelning och användning av statsbidraget 2021–2023

Socialstyrelsen har under perioden 2021 till och med 2023 haft sammanlagt 795,5 miljoner kronor att fördela till landets kommuner, se tabell 1. Samtliga 290 kommuner har rekviderat medel för respektive år.

Socialstyrelsen hade 248,5 miljoner kronor att fördela under 2021 respektive 2022. För år 2023 minskade tilldelningen och vi hade 198,5 miljoner kronor att fördela i ordinarie utlysning.

I juni 2023 fick Socialstyrelsen ytterligare 100 miljoner kronor att fördela. Av dessa påfyllnadsmedel rekviderade 263 kommuner drygt 92,2 miljoner kronor. Kvarvarande 7,8 miljoner kronor omfördelade Socialstyrelsen till de 231 kommuner som i samband med att de rekviderade statsbidraget uppgav att de vill ta del av eventuellt kvarvarande medel.³

Tabell 1. Fördelade och oanvänt statsbidrag 2021–2023

Tillgängliga, rekviderade och oanvända medel till kommuner för respektive år under perioden 2021–2023.

År	Tillgängliga medel (kr)	Rekviderade medel (kr)	Antal kommuner	Oanvända medel (kr)	Andel oanvända medel
2021	248 500 000	248 500 000	290	7 763 709	3 %
2022	248 500 000	248 500 000	290	5 742 488	2 %
2023	298 500 000	298 500 000	290	2 929 856	1 %
Totalt	795 500 000	795 500 000	290	16 436 024	2%

Källa: Socialstyrelsens åiterrapporteringsformulär till kommunerna 2021–2023.

Socialstyrelsen kan kräva tillbaka hela eller delar av 2023 års statsbidrag om bidragsmottagaren inte har använt statsbidraget enligt angivna villkor. När Socialstyrelsen fastställde denna redovisning utredde vi fortfarande om

³ Dessa 231 kommuner som tog del av omfördelningen av medel fick antingen 33 947 kronor eller 33 948 kronor er kommun. Se bilaga 1

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

kommunerna hade använt statsbidraget enligt dess villkor. Därför redovisar vi inte uppgifter om eventuella återkrav av 2023 års statsbidrag i denna rapport.

Mottagarna subventionerade framförallt placeringskostnader under 2023

Under 2023 fick Socialstyrelsen även i uppdrag att särskilt redovisa hur mycket av 2023 års statsbidrag som kommunerna använde till subventioner av familjehemsplaceringar.⁴ Därför bad Socialstyrelsen kommunerna att särredovisa subventioner av kostnaderna för antal familjehemsplaceringar respektive jourhemsplaceringar.

Kommunerna använde 154 miljoner kronor (52 procent) av totalt 295,5 miljoner kronor till att subventionera kostnader för familjehemsplacering eller jourhemsplaceringar. Det visar resultaten av 2023 års uppföljning.

Drygt hälften av kommunerna har subventionerat placeringskostnader under bidragsperioden

Under hela bidragsperioden har kommuner haft möjlighet att använda statsbidraget för att subventionera kostnader för jourhems- och familjehemsplaceringar. Se tabell 2 där redovisas antal och andel av kommuner som har använt statsbidraget till placeringar.

Antalet kommuner som har utnyttjat möjligheten att använda statsbidraget för att subventionera placeringar har ökat, från 148 kommuner under 2021 till 191 kommuner under 2023.⁵

Totalt under hela uppdragsperioden har statsbidraget subventionerat 4 700 placeringar, varav 4 119 familjehemsplaceringar och 581 jourhemsplaceringar.

---

⁴ I anvisningarna för 2023 års statsbidrag framgick det tydligare att statsbidraget fick användas till att subventionera kostnaderna för familjehemsplaceringar än vad det hade gjort tidigare år.

⁵ Ytterligare 25 kommuner har redovisat att de har använt statsbidraget för att subventionera kostnaderna för placeringar men inte redovisat några antaluppgifter för 2023.

Tabell 2. Kommuner som subventionerat placeringskostnaderna 2021-2023

År	Antal kommuner	Andel av kommuner*	Antal jourhemsplaceringar	Antal familjehemsplaceringar	Totalt antal placeringar
2021	148	52 %	163	1 132	1 295
2022	158	55 %	221	1 261	1 472
2023	191	66 %	197	1 736	1 933
Totalt	-	-	581	4 119	4 700

Källa: Socialstyrelsens återrapporteringsformulär till kommunerna 2021–2023 * Antalsuppgifterna för 2021 = 287 kommuner, 2022 = 288 kommuner och 2023 = 290 kommuner.

Kommunernas utvecklingsarbete under perioden 2021–2023

Familjehemsvård är den vanligaste placeringsformen när barn eller unga inte kan bo kvar hemma. Varje kommun ansvarar för att rekrytera, utreda, utbilda och ge stöd till familjehem. Att utredningen av familjehem blir så bra som möjligt ger förutsättningar för att barn och unga får en trygg, säker och ändamålsenlig vård, präglad av kontinuitet.

Socialstyrelsen har i samband med utlysning av statsbidraget gett kommunerna förslag på utvecklingsområden som de kunde använda medlen till. Utvecklingsområdena rör hela processen och inkluderar stöd från det att ett barn eller en ungdom ska placeras i ett familjehem eller jourhem till avslut av insatsen. Socialstyrelsen föreslog att kommunerna kunde använda statsbidraget till att:

- stärka förutsättningarna för att familjehemsplacerade barn och unga ska få tillgång till god hälso- och sjukvård, tandvård och obruten skolgång.
- utveckla arbetet med rekrytering och utredning av familjehem och jourhem.
- öka trygghet och stabilitet för långsiktigt placerade barn.
- informera familjehemsplacerade barn och unga om deras rättigheter samt ta del av deras erfarenheter för att utveckla familjehemsvården på verksamhetsnivå.
- öka förutsättningarna för familjehemsplacerade barn och unga att ha ett välfungerande umgänge med sina föräldrar och andra närstående.
- stödja biologiska föräldrar som har sina barn placerade i familjehem eller jourhem.
- stödja placerade barn och unga samt familjehem under pågående placering.

Flertalet kommuner uppger att statsbidraget har finansierat en extra resurs i form av en familjehemssekreterare eller motsvarande som har haft huvudansvaret för kommunens utvecklingsarbete.

Utvecklingsarbete för att stärka olika insatser inom kommunens placeringsverksamhet

Majoriteten av kommunerna har även använt statsbidraget för utvecklingsarbete för att säkerställa att barn och unga som är i behov av en familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda.

Tabell 3 redovisar de områden som kommunerna har bedrivit utvecklingsarbete inom. Kommunerna tenderade att i högre utsträckning påbörja ett utvecklingsarbete inom de flesta områden under 2021 och 2022 för att successivt minska under 2023.

Kommunerna har utgått från sina egna behov och förutsättningar när de har valt vilka utvecklingsområden de vill fokusera på. Kortfattat har de flesta kommunerna valt att bedriva ett utvecklingsarbete för att underlätta rekrytering av familjehem och utredning av familjehem, insatser för att familjehemsplacerade barn och unga ska få ett välfungerande umgänge med sina biologiska föräldrar eller andra närstående samt att utveckla stödet till barn och familjehem under pågående placering.

Tabell 3. Utvecklingsarbete inom familjehemsvården

Områden inom kommunernas placeringsverksamhet som kommunerna har utvecklat och förbättrat med stöd av statsbidraget under 2021–2023. Tabellen är sorterad utifrån kolumnen medeltal 2021–2023.

Utvecklingsområden (Fler alternativ kunde anges) Andel kommuner som...	2021	2022	2023	Medeltal 2021–2023
... underlättat rekrytering och utredning av familjehem	81%	86%	78%	82%
.... familjehemsplacerade barn och unga ska få ett välfungerande umgänge med biologiska föräldrar eller andra närstående	71%	74%	68%	71%
... öka trygghet och stabilitet för barn och unga som är långsiktigt placerade i familjehem	68%	69%	63%	67%
... stöd till barn och familjehem under pågående placering	76%	74%	40%	63%

Utvecklingsområden (Fler alternativ kunde anges) Andel kommuner som...	2021	2022	2023	Medeltal 2021-2023
... ge familjehemsplacerade barn och unga tillgång till god hälso- och sjukvård, tandvård och obruten skolgång	59%	59%	58%	59%
... ge stöd till biologiska föräldrar som har sina barn och unga placerade	53%	58%	47%	53%
... informera familjehemsplacerade barn och unga om deras rättigheter	40%	42%	67%	50%
... ta till vara familjehemsplacerade barn och ungas erfarenheter	34%	34%	24%	31%

Källa: Socialstyrelsens återrapporteringsformulär till kommunerna 2021-2023. *Andelarna är uträknade utifrån antal kommuner som har använt statsbidraget under perioden (2021 - 2023). Uppgifterna för 2021 = 287 kommuner, 2022 = 288 kommuner och 2023 = 290 kommuner.

Utveckla arbetet med att rekrytera och utreda familjehem

En socialnämnd behöver utreda ett familjehem eller ett jourhem för att socialtjänsten ska få placera ett barn eller ungdom där.

Familjehemsutredningen är ett viktigt redskap för att se till att placerade barn och unga får en god vård och omsorg.

Det är inom detta område som flest kommuner har genomfört ett utvecklingsarbete för att underlätta rekrytering och utredning av familjehem och jourhem under hela bidragsperioden. Insatser som kommunerna har utvecklat redovisas i tabell 4.

Många kommuner har använt statsbidraget för att utveckla stödinsatser till familjehem som inkluderar både utbildning och handledningstillfällen. En del kommuner har till exempel utarbetat specifika kompetensplaner för varje enskilt familjehem. Dessa kompetensplaner innehåller obligatoriska utbildningar och handledningstillfällen. Bland de obligatoriska utbildningarna ingår Socialstyrelsens grundutbildning för familjehem "Ett hem att växa i" och traumamedveten omsorg, TMO.

Andra kommuner har istället anordnat temakvällar, där familjehemmen har möjlighet att delta i olika föreläsningar och tillfällen för familjehemmen att dela erfarenheter med varandra. Några kommuner har infört så kallade mentorsfamiljehem som har i uppdrag att stödja nya familjehem.

Kommunerna har använt statsbidraget för att erbjuda utbildningar i bland annat BRA-Fam, en strukturerad bedömningsmetod vid rekrytering av familjehem, och Familjevinjetter. De vanligaste utbildningarna som kommunerna har genomfört och som berör rekrytering och utredning av familjehem redovisas i bilaga 2.

Ett mindre antal kommuner har börjat planera för att, eller påbörjat, använda standardiserade bedömningsmetoder. Vilket kan underlätta arbetet när kommunen ska matcha ett familjehem med ett individuellt barn för placering. Matchningen har betydelse för placeringens kvalitet eftersom familjehemsföräldrarna behöver ha eller få de resurser som är nödvändiga för att möta behoven hos ett specifikt barn eller ungdom.

Tabell 4. Insatser för att underlätta rekrytering och utredning av familjehem

Insatser som kommunerna har genomfört med stöd av statsbidraget under 2021–2023

Insatser	2021	2022	2023	Medeltal
Flera alternativ kan anges	Antal kommuner	Antal kommuner	Antal kommuner	2021–2023
	(n=232)	(n=249)	(n=225)	
Utvecklat arbetet för att ge stödinsatser och utbildningar till familjehem	161	190	168	173
Kompetenshöjande insatser för kommunens personal om rekrytering och utredning av familjehem	130	139	96	122
Utvecklat arbetssätt för att kunna göra bättre matchningar mellan barn och familjehem	102	127	111	113
Ingått i en regional samverkan med andra kommuner eller i ett länsgemensamt familjehemscentrum för att underlätta rekrytering av familjehem	93	104	86	94
Infört standardiserade bedömningsmetoder för att kunna genomföra bedömningar av familjehem	87	92	73	84

Källa: Socialstyrelsens återrapporteringsformulär till kommuner 2021–2023.

Välfungerande umgänge med biologiska föräldrar och närstående

Under uppdragsperioden har cirka 71 procent (se tabell 3) av kommunerna arbetat för att barn och unga som är familjehemsplacerade ska få ett välfungerande umgänge med sina biologiska föräldrar och närstående. De vanligaste insatserna redovisas i tabell 5.

Många kommuner har tillsatt en kontaktperson eller familjebehandlare, beroende på behoven hos det enskilda barnet eller barnets biologiska föräldrar. Vissa kommuner har infört kris- och familjestöd till de placerade barnens biologiska föräldrar och närstående.

Kommunerna har också erbjudit sin personal olika utbildningar, som till exempel ”Barn i familjehem – umgänge med föräldrar och närstående”. De har även erbjudit olika typer av guider för positivt umgänge. De utbildningar som kommunernas personal har deltagit i redovisas i bilaga 2.

Närmare 40 procent av kommunerna har utarbetat rutiner för hur de kan ge stöd åt barn, biologiska föräldrar och familjehemmen.

Kommunerna har exempelvis stärkt sitt arbete med att ge familjehemmen ett kontinuerligt stöd och utbildningar om vikten av att placerade barn får umgås med sina biologiska föräldrar eller andra närstående. En del kommuner har även skapat umgängetlokaler där familjehemsplacerade barn och unga kan träffa sina biologiska föräldrar eller andra närstående.

Tabell 5. Insatser för umgänge med biologiska föräldrar och närstående 2021–2023

Insatser som kommunerna har genomfört med stöd av statsbidraget under 2021–2023

Insatser Flera alternativ kan anges	2021 Andel kommuner (n=204)	2022 Andel kommuner (n=212)	2023 Andel kommuner (n=198)	Medeltal 2021–2023
Umgängesstöd genom att tillsätta en kontaktperson eller familjebehandlare	130	143	129	134
Utbildningar för kommunens personal om familjehemsplacerade barn och unga om betydelsen av ett välfungerande umgänge med biologiska föräldrar och andra närstående	126	143	100	123
Utarbetat rutiner för att ge stöd åt barn, föräldrar och familjehem.	90	109	133	111
Tillhandahållit umgängeslokaler för familjehemsplacerade barn och unga och dess biologiska föräldrar och närstående	95	110	100	102

Källa: Socialstyrelsens återrapporteringsformulär till kommuner 2021–2023.

Trygghet och stabilitet för långsiktigt placerade barn och unga

Intentionen i svensk lagstiftning är att barn som är placerade i familjehem ska återförenas med sina föräldrar när syftet med vården är uppnått, men ibland är det av olika skäl inte möjligt.⁶

Inom ramen för statsbidraget har kommunerna kunnat utveckla sitt arbete för att nå ökad trygghet och stabilitet för de barn och unga som är långsiktigt placerade i familjehem eller som av olika anledningar inte kan återförenas

⁶ I handboken för socialtjänsten, Placerade barn och ungdomar, finns ett kort stycke om detta under rubriken ”Principer om återförening med föräldrarna” på sidan 41.
<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/handbocker--juridisk-handbok/2023-10-8806.pdf>

med sina biologiska föräldrar. Under uppdragsperioden har kommunerna utvecklat flera insatser, vilka redovisas i tabell 6.

Vanligast är att kommunerna har utvecklat rutiner för att redan vid planeringen av ett barns placering bedöma barnets behov av en långsiktig placering. Utifrån den bedömningen kan kommunen rekrytera ett familjehem där barnet eller ungdomen kan vara placerad långsiktigt. Kommunen stärker sedan stödet till familjehemmet med handledning och informationsmaterial om vårdnadsöverflyttning.

Kommunerna har i hög utsträckning utbildat sin personal och i något lägre utsträckning familjehemsföräldrar i vårdnadsöverflyttningar⁷ och nationella adoptioner. En del kommuner har börjat arbeta fram metoder som barnsekreterare och familjehemssekreterare kan använda vid planering av långsiktiga placeringar och vårdnadsöverflyttningar.

Kommuner har även tagit fram och infört olika checklistor eller samtalslistor för hur kommunens personal kan prata med placerade barn och unga om deras behov på kort och lång sikt.

Tabell 6. Insatser för att skapa långsiktighet och stabilitet för placerade barn och unga

Insatser som kommunerna har genomfört med stöd av statsbidraget under 2021–2023

Kommunen har...	2021	2022	2023	Medeltal
Flera alternativ kan anges	Antal kommuner (n=196)	Antal kommuner (n=200)	Antal kommuner (n=182)	2021–2023
...utvecklat arbetet gällande rekrytering och matchning av familjehem	104	114	99	106
... utbildat kommunens personal om vårdnadsöverflyttningar och nationell adoption	88	102	66	85
... utvecklat material för att kunna prata med familjehemsplacerade barn och unga om deras behov nu och i framtiden	67	59	68	65
...utbildat familjehemsföräldrar om vårdnadsöverflyttningar och nationell adoption	26	37	66	43

Källa: Socialstyrelsens återrporteringsformulär till kommuner 2021–2023.

⁷ <https://www.jpifonet.se/utbildningar/kurskalender/Socialratt/vardnadsoverflyttning--lagen-och-praktiken/>

Stöd till barn och familjehem under pågående placering

Familjehem har enligt socialtjänstlagen rätt till råd, stöd och den utbildning de behöver för att kunna genomföra sitt uppdrag. Insatserna kommunerna har utvecklat för att ge stöd till placerade barn och unga samt familjehem under pågående placering redovisas i tabell 7.

Den vanligaste insatsen har varit att kommunerna har genomfört kunskaphöjande insatser för personalen om stöd till barn och unga samt familjehem under pågående placering. Utbildningarna som personalen har fått ta del av är många och varierande, se bilaga 2.

Vissa kommuner har utvecklat och infört digitala stödinsatser för placerade barn och familjehem. Dessa kommuner har infört att både barn och familjehem kan få individuella digitala stödsamtal eller delta i digitala gruppverksamheter. Ett fåtal kommuner har startat upp och infört ett utvecklingsarbete med mentorsfamiljer som ger stöd till nya familjehem.

Andra kommuner har under uppdragsperioden prioriterat att förstärka vissa familjehem med extra arvode för att minska familjehemsföräldrarnas lönebortfall. De har även finansierat psykologstöd eller behandlare där det förekommer risk för oplanerade avbrott i familjehemsplaceringen. Vidare har en del kommuner utvecklat speciella team eller jourer för placerade barn och unga samt familjehem som de kan nå dygnet runt.

En del kommuner har satsat på att utveckla gemensamma aktiviteter för familjehemmen och de placerade barnen för att de ska få göra roliga saker ihop och bygga samhörighet. De har anordnat lägerveckor, cafékvällar och andra trivselaktiviteter. Ett fåtal kommuner har startat upp en gruppverksamhet för familjehemsplacerade barn där de får träffa andra barn i liknande situation.

Tabell 7. Stödinsatser till barn och familjehem under pågående placering 2021–2023

Insatser som kommunerna har genomfört med stöd av statsbidraget under 2021–2023

Insatser Flera alternativ kan anges	2021 Andel kommuner (n=214)	2022 Andel kommuner (n=213)	2023 Andel kommuner (n= 193)	Medeltal 2021– 2023
Utbildningsinsatser för kommunens personal om stöd till barn och familjehem under pågående placering	138	135	86	121
Inrättat en lokal mötesplats för familjehemsföräldrar för erfarenhetsutbyte, utbildningar och föreläsningar	62	73	96	77
Utvecklat ett föräldrastöd-program särskilt riktat till familjehem	24	43	33	33
Gruppverksamhet för familjehemsplacerade barn	4	12	13	10

Källa: Socialstyrelsens återrapporteringsformulär till kommuner 2021–2023.

Säkerställa tillgång till god hälso- och sjukvård, tandvård och skolgång

Kommunerna har utvecklat eller reviderat överenskommelser eller rutiner som de har för att placerade barn och unga ska erbjudas en hälsoundersökning (inklusive tandvård). Kommunerna har också följt upp i vilken utsträckning barn och unga som placeras har blivit erbjudna hälso- och sjukvårdsundersökningar, tandvård och att obruten skolgång.

Kommunerna har också i samverkan med regionerna identifierat områden där de behöver ta ett gemensamt ansvar för vård- och stödinsatser för barn och unga som vårdas utan för det egna hemmet.⁸ Tillsammans har de utarbetat gemensamma målsättningar, hur ansvarsfördelningen bör se ut lokalt samt tagit fram gemensamma övergripande rutiner för samarbetet. Dessa rutiner gäller inför, under och vid avslut av en placering.

⁸ Kommuner och regionerna har en lagstadgad skyldighet att ingå generella överenskommelser i frågor om barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet (5 kap. 1 d § sol samt 16 kap. 3 § hälso- och sjukvårdslagen [2017:30] HSL).

Vissa kommuner har infört speciella hälsokort för placerade barn och unga. I hälsokorten ska planerade och genomförda hälsoundersökningar och tandvårdsbesök framgå. Hälsokorten följer med barnet eller ungdomen under hela placeringstiden.

Andra kommuner har anställt socialsekreterare, familjehemssekreterare, barnsamordnare eller motsvarande för att frigöra tid för den ansvariga socialsekreteraren. Då har socialsekreteraren tid att fokusera på ett mindre antal placerade barn eller unga och kan följa deras vård och skolgång.

Kommunerna har även genomfört många och varierande kunskapshöjande insatser under bidragsperioden. De tre vanligaste utbildningarna har varit Socialstyrelsens kunskapsstöd för socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården ”att samtala med barn”, traumamedveten omsorg (TMO) samt Sveriges kommuners och regioners (SKR) utbildningar om god hälso- och sjukvård, tandvård och obruten skolgång för barn och unga. De utbildningar kommunerna har tagit del av redovisas i bilaga 2.

Under 2023 var det fler kommuner som utarbetade rutiner för att ett placerat barn eller ungdom ska få en obruten skolgång jämfört med 2021 och 2022. Barn och unga i samhällsvård har rätt till samma skolgång som alla barn och unga och därför behöver det finnas rutiner för samverkan mellan socialtjänst och skola enligt SAMS – Samverkan socialtjänst och skola – Obruten skolgång för placerade barn.⁹

Ett tjugotal kommuner har redovisat att de hade ett pågående arbete i Skolfam – Skolstöd för barn i familjehem, redan före uppdragsperioden.¹⁰ Skolfam är en förebyggande manualstyrd arbetsmodell för grundskolebarn i familjehem. Arbetet bygger på tvärprofessionell samverkan mellan skolan, socialtjänsten och familjehemmet. Inom ramen för detta har flera kommuner arbetat med riktade stödinsatser, för att hjälpa enskilda familjehemsplacerade barn och unga att klara av grundskolan.

Enstaka kommuner har redovisat att de har tagit fram en samverkansrutin för socialtjänst och förskola eller skola inklusive BVC eller elevhälsa. Rutinen berör placering av barn och unga i familjehem och hem för vård och boende (HVB). En sådan rutin heter Placerade barn, skolgång och hälsa – ett gemensamt ansvar.¹¹

Andra kommuner har istället fokuserat på att rekrytera familjehem och jourhem inom den egna kommunen eller finansierat skolskjuts till placerade

---

⁹ SAMS-modellen har tagits fram gemensamt av Skolverket, Socialstyrelsen och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) och SAMS-modellens övergripande syfte är att säkerställa en obruten skolgång för placerade barn och unga när placeringen medför skolbyte.

¹⁰ <http://www.skolfam.se/>

¹¹ Ett exempel på en sådan rutin

<https://elevhalsan.uppsala.se/globalassets/elevhalsan/dokument/halsoarbete-a-o/samhallsplacerade-barn/samverkansrutin-160617.pdf>

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

barn och unga i syfte att barn och unga kan gå kvar i sin ordinarie skola under placeringen.

Ett minde antal kommuner har finansierat deltagande i Letterbox Club Sverige.¹² Barn och unga som är placerade får därigenom en prenumeration på bokpaket för att stimulera och väcka deras nyfikenhet och lust till att läsa, räkna och lära sig mer.

Tabell 8. Insatser för att ge familjehemsplacerade barn och unga tillgång till god hälso- och sjukvård, tandvård och obruten skolgång

Insatser som kommunerna har genomfört med stöd av statsbidraget under 2021–2023

Insatser	2021	2022	2023	2021–2023
Flera alternativ kan anges	Antal kommuner (n=170)	Antal kommuner (n=171)	Antal kommuner (n=168)	Medeltal
Utarbetat rutiner för barn och unga som ska placeras ska erbjudas en hälsoundersökning (inklusive tandvård) i samband med placeringen	111	126	133	123
Utbildat kommunens personal om att barn och unga som ska placeras ska få tillgång till god hälso- och sjukvård, tandvård och obruten skolgång	102	102	104	103
Kommunen har tillsammans med regionen reviderat den överenskommelse om samarbete, för att tillgodose familjehemsplacerade barn och unga får tillgång till god hälso- och sjukvård och tandvård	77	80	62	73
Utarbetat rutiner för att säkerställa att barn och unga får den utbildning de har rätt till vid en placering	69	72	104	82

Källa: Socialstyrelsens återrapporteringsformulär till kommuner 2021–2023.

¹² <https://www.allmannabarnhuset.se/temaomraden/projekt/letterbox-club-sverige/> Letterbox Club Sverige drivs av Stiftelsen Allmänna Barnhuset med syftet att stimulera och väcka barns nyfikenhet och lust till att läsa, räkna och lära sig.

Stöd till biologiska föräldrar som har sina barn placerade i familjehem

Enligt socialtjänstlagen har biologiska föräldrar rätt till stöd när ett barn placeras.¹³ Stöd till biologiska föräldrar är viktigt ur ett barnperspektiv. Det kan bland annat avlasta de barn som oroar sig för sina föräldrars situation och bidra till en tryggare placering. Det ökar också förutsättningarna för att uppfylla lagens intention om att barnet ska kunna flytta tillbaka till föräldrarna. Att föräldrarna uppmuntras att vara delaktiga och att de får stöd kan ha stor betydelse för att de ska finnas kvar i barnens liv även om återförening inte är möjlig.

En del kommuner har genom statsbidraget påbörjat arbetet med att kartlägga vilket stöd som biologiska föräldrar som fått sitt eller sina barn placerade efterfrågar. Alla kommuner har ännu inte hunnit sammanställa sina resultat för 2023. De insatser kommunen har utvecklat under perioden redovisas i tabell 9.

Flera kommuner har infört extra krisstöd till de biologiska föräldrarna i samband vid en placering. Andra kommuner har istället fokuserat på att ge biologiska föräldrar insatser i öppenvården under hela placeringen. Då kan umgänget mellan placerade barn och biologiska föräldrar genomföras kontinuerligt och det finns även möjlighet att sätta in ett intensivare stöd om barnen ska flytta tillbaka hem igen.

Vissa kommuner har utformat informationsbroschyrer till biologiska föräldrar om vad det innebär att ha ett barn placerat. Några har också infört en stödgruppsverksamhet för föräldrar som har fått sina barn placerade. Där kan de samtala med andra föräldrar i samma situation.

---

¹³ 6 kap. 7 § 4 p. SoL,

Tabell 9. Insatser för att ge stöd till biologiska föräldrar som har sina barn placerade i familjehem

Insatser som kommunerna har genomfört med stöd av statsbidraget under 2021–2023

Kommunen har...	2021 Antal (n=152)	2022 Antal (n=168)	2023 Antal (n=135)	2021-2023 Medeltal
Flera alternativ kan anges Kommuner som				
... utvecklat familjehemsverksamheten för att kunna erbjuda biologiska föräldrar fortsatt stöd under hela placeringstiden	114	124	107	115
...utvecklat familjehemsverksamheten för att erbjuda biologiska föräldrar krisstöd i samband med placering av barnet	72	88	81	80
... utbildat kommunens personal om stöd till biologiska föräldrar som har sina barn placerade	57	31	32	40
... utvecklat stödgruppsverksamhet för föräldrar till familjehemsplacerade barn	18	10	7	12

Källa: Socialstyrelsens återrapporteringsformulär till kommuner 2021–2023.

Informera familjehemsplacerade barn och unga om deras rättigheter

Kommunerna har under bidragsperioden tagit fram rutiner för att informera familjehemsplacerade barn om deras rättigheter. De har till exempel arbetat fram olika typer av informationsmaterial utifrån barnens olika mognadsnivåer. Materialet beskriver vad en familjehemsplacering innebär och vilka rättigheter placerade barn och unga har.

Vissa kommuner har sett till att det i informationsmaterialet alltid innehåller ett namn på en socialsekreterare som placerade barn och unga kan vända sig till.

Ett fåtal har tagit fram en bok för de allra yngsta barnen eller ger så kallade ”placeringpåsar” som de delar ut till barn och ungdomar som ska placeras i familjehem. Påsarna innehåller, förutom personliga gåvor, även material om

barns rättigheter samt information om hur barnet eller den unge får kontakt med sin socialsekreterare.

Andra kommuner har skapat ett QR-kort som de delar ut till alla barn och unga som ska placeras. QR-koden går till en särskild webbplats med information om vad det innebär att vara placerad i ett familjehem och vart de ska vända sig i fall de behöver stöd och hjälp. Många kommuner informerar också familjehemsplacerade ungdomar att de kan hålla sig informerade om sina rättigheter på Socialstyrelsens webbplats, koll på soc.¹⁴

Ett fåtal kommuner har utvecklat egenkontrollrutiner. Syftet är att säkerställa att de rutiner de har om att informera familjehemsplacerade barn och unga om sina rättigheter följs och dokumenteras.

I några kommuner har personalen deltagit i grund- och fördjupande utbildningar om barnkonventionen. Insatserna som kommunerna har arbetat med under uppdragsperioden redovisas i tabell 10.

Tabell 10. Insatser för att informera familjehemsplacerade barn och unga om deras rättigheter 2021–2023

Insatser som kommunerna har genomfört med stöd av statsbidraget under 2021–2023

Insatser	2021	2022	2023	2021–2023
Flera alternativ kan anges	Antal	Antal	Antal	Medeltal
	(n=114)	(n=121)	(n=117)	
Utvecklat rutiner för att informera om familjehemsplacerade barn och ungas rättigheter	68	75	89	77
Kompetenshöjande insatser för kommunens personal om att informera familjehemsplacerade barn och unga om deras rättigheter	60	83	45	62

Källa: Socialstyrelsens återrapporteringsformulär till kommuner 2021–2023.

Utvecklingsarbete för att tillvarata familjehemsplacerade barns och ungas erfarenheter

Färre kommuner har bedrivit ett utvecklingsarbete för att tillvarata familjehemsplacerade barns och ungas erfarenheter. Under 2021 och 2022 var det knappt en tredjedel av kommunerna (97 respektive 99 kommuner) som gjorde det, och som sedan minskade till 70 kommuner under 2023.

¹⁴ <https://kollpasoc.se/>

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Under bidragsperioden har flertalet kommuner redovisat att man deltagit i SKR:s brukarundersökning. Kommunerna har även använd sig av resultatet för att analysera och planera sitt fortsatta utvecklingsarbete.

Kommunerna har även genomfört följande insatser för att tillvarata familjehemsplacerade barns och ungas erfarenheter:

- Infört ett nytt uppföljningssystem för att kunna ta tillvara på placerade barns och ungas upplevelser.
- Infört digitala hjälpmedlet BarnSam som används av socialsekreteraren i samtal med barn och unga.¹⁵
- Infört verktyget Signs of safety för att göra barn delaktiga och tillvarata deras erfarenheter.
- Infört ett digitalt hjälpmedel för socialsekreterare som de kan använda i samtal med barn och unga, appen Ommej.¹⁶ Det digitala verktyget gör det möjligt för barn och unga att berätta sin historia och för vuxna att förstå barns och ungas perspektiv. Det skapar en brygga mellan barns och ungas verklighet och vuxenvärldens intresse att hjälpa dem.
- Skickat ut enkäter till placerade barn och unga och deras biologiska föräldrar för att få ett underlag för kommande utvecklingsarbeten.
- Utvecklat olika frågeformulär eller checklistor för att ta reda på barns erfarenheter utifrån Socialstyrelsen och Barnombudens modell Att lyssna på barn i familjehem.

En del kommuner har under 2023 fortsatt arbetet med att sammanställa tidigare utskickade enkäter. Det har gett dem ett underlag för förbättringar inom familjehemsverksamheten. Andra kommuner har påbörjat planeringen inför att delta i SKR:S brukarundersökning under 2024.

Även inom detta område har personalen fått kunskapshöjande insatser, bland annat för att kunna genomföra systematiska uppföljningar, se bilaga 2.

---

¹⁵ <https://barnsam.se/>

¹⁶ <https://www.ommej.se/>

Kommunernas bedömning av regeringens satsning 2021–2023

Kommunerna har fått besvara frågor om hela bidragsperioden och fått bedöma vad den treåriga satsningen har bidragit till för dem. Socialstyrelsen har även bett kommunerna att redogöra för vilka statsbidragsfinansierade satsningar som de kommer att integrera i den ordinarie verksamheten.

Satsningen har haft betydelse för placerade barn och unga

Majoriteten (83 procent) av kommunerna bedömer att statsbidraget har haft betydelse för dem att säkerställa att barn och unga som är i behov av en familjehemsplacering får sina rättigheter och behov tillgodosedda. Det framkommer i kommunernas återrapportering där de har fått bedöma vilken betydelse olika utvecklingsinsatser har haft för placerade barn och unga. Kommunerna har bedömt satsningen utifrån en femgradig skala och har gjort en sammanvägning av hela uppdragsperioden. Se tabell 11.

Resultaten visar att majoriteten av kommunerna har bedömt att statsbidraget har haft betydelse för att stärka deras förutsättningar att rekrytera och utreda familjehem och jourhem. Vidare har statsbidraget bidragit till att utveckla stödinsatser för att placerade barn och unga ska få ett välfungerande umgänge med sina biologiska föräldrar. Kommunerna har därmed vid rekrytering av ett familjehem kunnat utgå från det enskilda barnets eller den unges behov för att öka förutsättningarna för både trygghet och stabilitet för de barn och unga som ska placeras långsiktigt.

Dessutom framgår det att drygt hälften av kommunerna har utvecklat sitt arbete inom barnrättsperspektivet genom att bland annat använda evidensbaserade metoder vad gäller att barn och unga ska få tillgång till god hälso- och sjukvård, tandvård och utbildning under sin placeringstid.

Vidare har statsbidraget stärkt barnrättsperspektivet hos kommunerna eftersom kommunens personal har tagit del av kunskapshöjande insatser och därefter utvecklat arbetssätt för att se till att barn och unga blir mer delaktiga i de beslut som fattas vid familjehems- eller jourplaceringar.

Tabell 11. Bedömning av statsbidragets betydelse för att säkerställa att barn och unga som är i behov av en familjehemsplacering får sina rättigheter och behov tillgodosedda under åren 2021–2023

Statsbidraget har bidragit till att... (Fler alternativ kan anges)	Antal kommuner som svarat 4 eller 5 på den femgradiga skalan N=290	Andel av samtliga kommuner
... stärka kommunens förutsättningar för rekrytering av familjehem och jourhem	197	68%
... stärka kommunens förutsättningar för utredning av familjehem eller jourhem	195	67%
... stärka kommunens förutsättningar för att familjehemsplacerade barn och unga ska få ett välfungerande umgänge med biologiska föräldrar eller närstående	187	64%
... öka tryggheten och stabiliteten för långtidsplacerade barn och unga genom att förbättra rekrytering och matchning av familjehemsplacerade barn och unga och familjehem	180	62%
... stärka förutsättningar för att familjehemsplacerade barn och unga ska få tillgång till god hälso- och sjukvård, tandvård och obruten skolgång	153	53 %
... stärka förutsättningarna för kommunen att använda evidensbaserade metoder för kommunens personal som placerar barn och unga i familjehem eller jourhem	151	52%
... stärka kommunens arbete med barnrättsperspektivet genom att utveckla arbetsätt för att göra barn och unga delaktiga i de beslut som fattas vid familjehems- eller jourplaceringar	147	51%
... stärka förutsättningarna för att ta tillvara på familjehemsplacerade barn och ungas erfarenheter för att utveckla familjehemsvården på verksamhetsnivå.	79	27%

Källa: Socialstyrelsens återsrapporteringsformulär till kommunen 2023.

Kommunernas erfarenheter av bidragsperioden

Kommunerna lyfter själva fram att de är positiva till statsbidraget eftersom det riktar sig mot ett viktigt område inom socialtjänsten, nämligen

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

myndighetsutövningen. Det är positivt att statsbidraget kan användas till meningsfulla och väsentliga utvecklingsområden samt till att subventionera kostnader för familjehemsplacering, anser de. Kommunerna betonar framförallt vikten av att kunna anpassa vilka utvecklingsområden de vill satsa på, utifrån lokala behov.

Några kommuner menar att satsningen skulle få bättre genomslagskraft och varaktiga resultat om medlen beslutades eller betalades ut över en flerårig bidragsperiod snarare än ett år i taget. De anser också att satsningen borde vara längre än tre år.

Vissa kommuner beskriver även stora skillnader i förutsättningar för familjehemsverksamheten. De har exempelvis olika stora kostnader för verksamheten och det finns skillnader i ambitionsnivå för verksamheten. Det spelar också roll om det är en storstads- eller glesbygdskommun.

Flera kommuner menar att ett fortsatt statsbidrag som betalas ut för flera år i taget skulle kunna trygga kommunernas arbetssätt på längre sikt. Då kan skulle det värna om att alla barn och unga får sina behov tillgodosedda oavsett vilken kommun de bor i.

Kommunerna redogör även i återrapporterna att de ser en del utmaningar i familjehemsvården framgent eftersom det sannolikt kommer att vara fler barn och unga som är i behov av familjehemsplacering än vad det finns familjehem. Många kommuner har uppgett att de redan nu har svårt att verkställa placeringarna eftersom de inte har tillräckligt med familjehem.

Utvecklingsarbetet kommer att fortsätta

Kommunerna har i 2023 års återrapporteringsformulär fått besvara frågan om satsningen bidragit till förbättringar i kommunens arbete som kommer att fortsätta även när statsbidraget upphör.

Flertalet kommuner (254 kommuner eller 88 procent) anger att de kommer att fortsätta med de insatser de har utvecklat under bidragsperioden. Kommunerna har i de flesta fallen genomfört utvecklingsarbetet inom sina befintliga verksamheter med befintliga personalresurser för att arbetet ska fortsätta även utan statsbidrag.

Socialstyrelsens kommentarer

Socialstyrelsen har på regeringens uppdrag fördelat totalt 298,5 miljoner kronor till samtliga kommuner under 2023 för att barn och unga som är i behov av en familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda. Samtliga kommuner har rekvirerat medel även om inte alla har använt hela det rekvirerade beloppet. Av återrapporteringen framgår att mottagarna har använt hela 99 procent av statsbidraget.

Socialstyrelsen har för hela bidragsperioden 2021–2023 fördelat 795,5 miljoner kronor till landets samtliga kommuner. Av dessa är det enbart cirka 16,4 miljoner kronor (två procent) som har blivit oanvända. Se bilaga 1.

Socialstyrelsen har granskat alla kommuners återrapporter för bidragsperioden och gör bedömningen att statsbidragets syfte har främjats.

Statsbidraget har möjliggjort att majoriteten av kommunerna har kunnat subventionera kostnader för 4 119 familjehems- och 581 jourhemsplaceringar. Bidraget har också finansierat utvecklingen av nya arbetssätt och kompletterat befintliga insatser för att barn och unga som har behov av en familjehemsplacering ska få sina behov och rättigheter tillgodosedda.

Framförallt har kommunerna stärkt förutsättningarna för att kunna rekrytera och utreda familjehem. De har även stärkt stödet till barn, unga och familjehem under pågående placering och satsat på att familjehemsplacerade barn och unga ska få ett välfungerande umgänge med biologiska föräldrar och närstående. Kommuner har också utarbetat nya rutiner och stödjande insatser till sin personal, placerade barn och unga och till familjehemmen.

Vidare har kommunerna förstärkt och utvecklat familjehemsverksamheten för att kunna ge en effektiv, kvalitativ och rättssäker vård och omsorg för barn och unga som placeras utanför hemmet.

Koppling till FN:s mål i Agenda 2030

Socialstyrelsen bedömer att statsbidraget har en tydlig koppling till mål 3 i Agenda 2030 som beslutades av FN:s generalförsamling 2015. Målet handlar om att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla åldrar. Bidraget har också en koppling till delmål 16.2 som handlar om att eliminera övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld.

Bilaga 1. Rekvirerade och oanvänt statsbidrag 2021–2023

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021–2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021–2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021–2023 (%)
Ale kommun	556 745	515 215	610 209	1 682 169	151 810	9%
Alingsås kommun	744 518	838 493	873 909	2 456 920	838 493	34%
Alvesta kommun	1 034 643	745 763	1 028 945	2 809 351	-	0%
Aneby kommun	654 998	755 973	893 858	2 304 829	-	0%
Arboga kommun	943 727	1 010 992	1 243 200	3 197 919	-	0%
Arjeplogs kommun	504 675	475 344	446 528	1 426 547	-	0%
Arvidsjaur kommun	711 741	603 372	815 035	2 130 148	-	0%
Arvika kommun	587 091	600 721	460 610	1 648 422	-	0%
Askersunds kommun	1 083 140	991 296	1 332 637	3 407 073	-	0%
Avesta kommun	992 299	926 952	1 158 639	3 077 890	422 974	14%
Bengtstors kommun	926 090	1 135 494	1 227 684	3 289 268	346 090	11%
Bergs kommun	495 937	916 186	1 419 331	2 831 454	-	0%
Bjurholms kommun	716 722	594 938	422 022	1 733 682	-	0%
Bjuvs kommun	1 223 498	1 483 365	1 856 807	4 563 670	-	0%
Bodens kommun	640 941	645 875	795 564	2 082 380	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Bollebygds kommun	385 117	676 259	502 506	1 563 882	125 960	8%
Bollnäs kommun	962 516	1 107 991	1 497 710	3 568 217	-	0%
Borgholms kommun	1 096 126	962 146	686 165	2 744 437	-	0%
Borlänge kommun	1 205 050	1 225 454	1 483 752	3 914 256	-	0%
Borås stad	843 303	844 472	1 076 051	2 763 826	-	0%
Botkyrka kommun	1 617 937	1 455 042	1 695 779	4 768 758	-	0%
Boxholms kommun	1 047 273	939 439	923 669	2 910 381	-	0%
Bromölla kommun	1 041 784	967 565	905 728	2 915 077	-	0%
Bräcke kommun	944 835	747 533	1 308 984	3 001 352	-	0%
Burlövs kommun	1 116 256	893 076	1 046 475	3 055 807	-	0%
Båstads kommun	496 287	498 918	726 295	1 721 500	-	0%
Dals-Eds kommun	700 427	576 092	845 155	2 121 674	-	0%
Danderyds kommun	504 273	399 013	512 112	1 415 398	-	0%
Degerfors kommun	925 808	1 563 451	1 378 360	3 867 619	-	0%
Dorotea kommun	612 660	985 035	729 017	2 326 712	-	0%
Eda kommun	684 387	583 133	525 922	1 793 442	-	0%
Ekerö kommun	697 264	872 788	1 011 417	2 581 469	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Eksjö kommun	604 148	606 317	532 689	1 743 154	-	0%
Emmaboda kommun	703 567	729 233	858 543	2 291 343	-	0%
Enköpings kommun	728 620	860 286	1 240 150	2 829 056	-	0%
Eskilstuna kommun	1 866 173	1 690 738	2 105 972	5 662 883	420 114	7%
Eslövs kommun	1 065 387	949 539	786 243	2 801 169	-	0%
Essunga kommun	942 393	666 426	874 956	2 483 775	-	0%
Fagersta kommun	1 178 045	1 292 743	1 480 288	3 951 076	-	0%
Falkenberg s kommun	1 297 157	1 337 125	1 420 638	4 054 920	-	0%
Falköpings kommun	855 003	826 007	714 519	2 395 529	844 640	35%
Falu kommun	865 198	744 938	896 288	2 506 424	-	0%
Filipstads kommun	1 784 242	1 614 619	2 035 321	5 434 182	-	0%
Finspångs kommun	715 534	739 533	881 461	2 336 528	-	0%
Flens kommun	757 362	944 032	1 401 605	3 102 999	281	0%
Forshaga kommun	806 293	991 649	1 292 591	3 090 533	-	0%
Färgelanda kommun	766 488	1 301 517	1 421 019	3 489 024	-	0%
Gagnefs kommun	612 733	518 799	521 691	1 653 223	-	0%
Gislaveds kommun	815 179	876 546	585 008	2 276 733e	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Gnesta kommun	832 481	894 947	756 085	2 483 513	-	0%
Gnosjö kommun	576 207	496 390	565 028	1 637 625	-	0%
Grums kommun	837 794	878 778	1 221 684	2 938 256	-	0%
Grästorps kommun	436 305	366 464	495 748	1 298 517	-	0%
Gullspångs kommun	1 558 120	895 002	1 413 653	3 866 775	-	0%
Gällivare kommun	403 128	504 295	298 532	1 205 955	278 825	23%
Gävle kommun	1 394 596	1 585 763	1 932 114	4 912 473	649 182	13%
Göteborgs stad	3 375 418	3 503 408	4 096 102	10 974 928	3 235 341	29%
Götene kommun	552 899	518 388	629 669	1 700 956	94 438	6%
Habo kommun	252 785	223 046	337 302	813 133	-	0%
Hagfors kommun	688 873	696 928	867 482	2 253 283	-	0%
Hallsbergs kommun	1 116 206	910 813	813 118	2 840 137	-	0%
Hallstaham mars kommun	568 348	586 844	801 044	1 956 236	-	0%
Halmstads kommun	613 150	867 791	1 161 922	2 642 863	-	0%
Hammarö kommun	486 400	381 850	571 332	1 439 582	68 287	5%
Haninge kommun	1 443 767	1 426 451	1 599 836	4 470 054	-	0%
Haparanda stad	697 158	787 927	991 928	2 477 013	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Heby kommun	596 927	568 561	356 099	1 521 587	-	0%
Hedemora kommun	708 838	845 309	789 990	2 344 137	-	0%
Helsingborgs stad	1 397 017	1 418 277	1 909 165	4 724 459	-	0%
Herrljunga kommun	1 103 039	864 799	637 908	2 605 746	-	0%
Hjo kommun	493 524	564 243	509 459	1 567 226	-	0%
Hofors kommun	908 887	861 329	932 808	2 703 024	-	0%
Huddinge kommun	1 067 396	940 242	1 388 128	3 395 766	-	0%
Hudiksvalls kommun	1 024 187	1 054 518	902 774	2 981 479	-	0%
Hultsfreds kommun	994 872	793 838	965 397	2 754 107	-	0%
Hylte kommun	1 243 075	1 211 256	1 762 125	4 216 456	-	0%
Håbo kommun	316 264	305 098	370 043	991 405	-	0%
Hällefors kommun	957 335	794 955	1 154 019	2 906 309	-	0%
Härjedalens kommun	684 150	465 537	647 343	1 797 030	23 196	1%
Härnösands kommun	910 934	968 740	1 195 682	3 075 356	-	0%
Härryda kommun	543 153	533 889	685 012	1 762 054	-	0%
Hässleholms kommun	1 129 276	1 295 396	1 676 602	4 101 274	-	0%
Höganäs kommun	521 540	568 384	545 211	1 635 135	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Högsby kommun	1 040 935	981 269	1 094 001	3 116 205	-	0%
Hörby kommun	549 681	674 473	731 143	1 955 297	-	0%
Höörs kommun	463 989	446 258	514 074	1 424 321	-	0%
Jokkmokks kommun	792 237	1 109 909	642 301	2 544 447	-	0%
Järfälla kommun	1 065 342	1 093 490	1 593 393	3 752 225	-	0%
Jönköpings kommun	839 397	795 597	833 657	2 468 651	-	0%
Kalix kommun	698 745	407 587	770 436	1 876 768	-	0%
Kalmar kommun	708 354	709 172	964 417	2 381 943	-	0%
Karlsborgs kommun	751 431	807 648	881 393	2 440 472	-	0%
Karlshamn s kommun	698 920	669 576	890 351	2 258 847	-	0%
Karlskoga kommun	1 436 896	1 239 194	1 642 040	4 318 130	-	0%
Karlskrona kommun	706 999	665 957	872 177	2 245 133	-	0%
Karlstads kommun	1 354 602	1 143 950	1 466 219	3 964 771	2 795	0%
Katrineholms kommun	1 036 219	950 859	983 187	2 970 265	-	0%
Kils kommun	399 210	482 509	674 416	1 556 135	-	0%
Kinda kommun	568 580	637 300	905 705	2 111 585	-	0%
Kiruna kommun	357 262	391 436	539 894	1 288 592	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Klippans kommun	1 256 650	1 064 794	1 269 178	3 590 622	-	0%
Knivsta kommun	355 724	377 732	404 799	1 138 255	88 231	8%
Kramfors kommun	1 132 053	953 278	1 103 292	3 188 623	-	0%
Kristianstads kommun	993 392	981 106	1 317 132	3 291 630	-	0%
Kristinehamn kommun	715 644	1 298 654	2 142 083	4 156 381	-	0%
Krokoms kommun	739 203	779 566	733 097	2 251 866	-	0%
Kumla kommun	571 464	600 457	714 340	1 886 261	-	0%
Kungsbacka kommun	536 068	519 087	619 513	1 674 668	20 578	1%
Kungsörs kommun	1 126 446	960 521	1 079 041	3 166 008	-	0%
Kungälv kommun	478 894	505 520	767 859	1 752 273	-	0%
Kävlinge kommun	443 623	379 799	605 634	1 429 056	-	0%
Köpings kommun	1 257 741	1 305 618	1 943 589	4 506 948	-	0%
Laholms kommun	632 275	630 443	712 601	1 975 319	-	0%
Landskrona stad	1 483 782	1 629 059	1 960 359	5 073 200	-	0%
Laxå kommun	380 374	860 788	1 249 558	2 490 720	-	0%
Lekebergs kommun	307 214	478 045	661 160	1 446 419	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Leksands kommun	581 532	523 700	636 512	1 741 744	-	0%
Lerums kommun	487 511	495 844	780 054	1 763 409	-	0%
Lessebo kommun	760 615	844 857	745 514	2 350 986	-	0%
Lidingö stad	436 971	492 136	644 638	1 573 745	1 011 604	64%
Lidköpings kommun	492 467	506 543	710 978	1 709 988	-	0%
Lilla Edets kommun	658 334	632 479	788 738	2 079 551	-	0%
Lindesberg s kommun	1 490 261	1 342 777	1 954 769	4 787 807	-	0%
Linköpings kommun	1 159 811	1 378 027	1 806 440	4 344 278	-	0%
Ljungby kommun	433 865	520 873	407 528	1 362 266	-	0%
Ljusdals kommun	1 524 358	1 460 078	2 009 128	4 993 564	-	0%
Ljusnarsbe rgs kommun	891 606	1 017 920	1 747 075	3 656 601	-	0%
Lomma kommun	251 702	309 608	344 098	905 408	-	0%
Ludvika kommun	1 416 835	1 486 872	1 678 272	4 581 979	-	0%
Luleå kommun	549 285	533 514	753 240	1 836 039	34 305	2%
Lunds kommun	601 827	580 597	784 428	1 966 852	-	0%
Lycksele kommun	736 746	661 504	955 624	2 353 874	-	0%
Lysekils kommun	853 663	1 058 703	1 219 440	3 131 806	56 448	2%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Malmö stad	2 391 727	2 544 404	3 430 092	8 366 223	-	0%
Malung-Sälens kommun	561 008	523 542	681 831	1 766 381	-	0%
Malå kommun	544 237	565 016	691 585	1 800 838	-	0%
Mariestads kommun	714 594	824 041	937 448	2 476 083	-	0%
Markaryds kommun	1 338 017	1 096 704	825 719	3 260 440	-	0%
Marks kommun	569 200	784 585	607 721	1 961 506	-	0%
Melleruds kommun	1 624 924	1 328 662	1 426 608	4 380 194	400 000	9%
Mjölby kommun	977 668	841 724	540 438	2 359 830	-	0%
Mora kommun	708 222	946 420	1 340 285	2 994 927	-	0%
Motala kommun	1 405 497	1 332 804	1 596 756	4 335 057	-	0%
Mullsjö kommun	801 337	665 770	413 488	1 880 595	-	0%
Munkedals kommun	924 341	792 715	554 792	2 271 848	159 855	7%
Munkfors kommun	932 248	1 156 443	1 045 449	3 134 140	-	0%
Mölnåls stad	543 565	545 107	781 193	1 869 865	-	0%
Mönsterås kommun	737 571	714 086	870 656	2 322 313	-	0%
Mörbylånga kommun	244 781	213 716	294 449	752 946	-	0%
Nacka kommun	951 679	730 672	895 676	2 578 027	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Nora kommun	1 230 564	1 050 830	1 725 389	4 006 783	-	0%
Norbergs kommun	923 719	925 052	641 819	2 490 590	-	0%
Nordanstigs kommun	540 686	592 618	584 543	1 717 847	-	0%
Nordmalings kommun	1 946 932	2 067 998	1 517 486	5 532 416	-	0%
Norrköpings kommun	1 793 296	1 821 678	2 327 749	5 942 723	-	0%
Norrtälje kommun	1 118 360	1 228 453	1 669 886	4 016 699	-	0%
Norsjö kommun	1 092 124	516 982	701 966	2 311 072	-	0%
Nybro kommun	827 532	875 340	1 284 931	2 987 803	-	0%
Nykvarns kommun	364 058	399 802	697 310	1 461 170	-	0%
Nyköpings kommun	1 044 627	1 007 561	857 384	2 909 572	-	0%
Nynäshamns kommun	1 231 269	1 139 713	2 091 098	4 462 080	-	0%
Nässjö kommun	1 182 130	958 909	1 215 679	3 356 718	-	0%
Ockelbo kommun	965 208	876 195	690 781	2 532 184	-	0%
Olofströms kommun	655 706	548 784	711 940	1 916 430	-	0%
Orsa kommun	807 841	1 029 475	1 209 037	3 046 353	-	0%
Orust kommun	748 994	701 600	698 889	2 149 483	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Osby kommun	943 259	1 157 281	1 449 014	3 549 554	-	0%
Oskarshamns kommun	891 186	846 062	1 150 207	2 887 455	-	0%
Ovanåkers kommun	818 945	843 826	1 079 799	2 742 570	-	0%
Oxelösunds kommun	891 402	286 583	784 509	1 962 494	-	0%
Pajala kommun	1 022 430	658 694	807 922	2 489 046	605 472	24%
Partille kommun	601 220	526 055	673 755	1 801 030	-	0%
Perstorps kommun	2 301 314	2 306 769	2 303 003	6 911 086	-	0%
Piteå kommun	730 092	749 948	799 564	2 279 604	-	0%
Ragunda kommun	1 086 786	926 510	695 770	2 709 066	-	0%
Region Gotland (kommun)	923 560	959 560	1 076 400	2 959 520	-	0%
Robertsfors kommun	463 752	685 825	677 348	1 826 925	-	0%
Ronneby kommun	892 812	860 194	1 195 787	2 948 793	-	0%
Rättviks kommun	592 483	531 381	868 906	1 992 770	-	0%
Sala kommun	1 678 558	1 754 141	1 797 697	5 230 396	-	0%
Salems kommun	656 831	688 294	601 462	1 946 587	-	0%
Sandvikens kommun	1 018 107	1 049 519	1 266 905	3 334 531	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Sigtuna kommun	1 124 691	1 275 985	1 818 993	4 219 669	59 945	1%
Simrishamns kommun	603 237	811 567	985 750	2 400 554	-	0%
Sjöbo kommun	968 041	998 452	1 185 428	3 151 921	-	0%
Skara kommun	610 022	636 014	831 579	2 077 615	-	0%
Skellefteå kommun	768 687	715 331	896 314	2 380 332	-	0%
Skinnskattebergs kommun	606 165	700 348	1 584 417	2 890 930	550 065	19%
Skurups kommun	741 783	664 837	678 137	2 084 757	-	0%
Skövde kommun	425 536	501 316	637 401	1 564 253	-	0%
Smedjebäckens kommun	583 521	536 125	764 234	1 883 880	-	0%
Sollefteå kommun	827 851	969 388	1 066 460	2 863 699	-	0%
Sollentuna kommun	915 910	921 119	1 155 553	2 992 582	277 918	9%
Solna stad	626 775	568 411	893 127	2 088 313	-	0%
Sorsele kommun	453 284	506 453	697 889	1 657 626	-	0%
Sotenäs kommun	500 674	508 209	374 479	1 383 362	-	0%
Staffanstorps kommun	469 537	510 682	606 271	1 586 490	1	0%
Stenungsunds kommun	485 041	496 008	778 764	1 759 813	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Stockholms stad	2 107 095	2 039 492	2 787 384	6 933 971	148 267	2%
Storfors kommun	1 090 277	932 608	1 254 484	3 277 369	1 249 460	38%
Storumans kommun	370 849	892 581	1 043 989	2 307 419	-	0%
Strängnäs kommun	1 138 439	1 097 905	1 189 315	3 425 659	-	0%
Strömstads kommun	579 214	403 625	497 784	1 480 623	1 614	0%
Strömsunds kommun	1 026 765	717 142	1 049 585	2 793 492	-	0%
Sundbybergs stad	1 012 843	1 083 564	1 106 826	3 203 233	-	0%
Sundsvalls kommun	1 269 379	925 458	1 341 770	3 536 607	252 379	7%
Sunne kommun	534 343	538 557	714 898	1 787 798	-	0%
Surahammars kommun	540 095	603 096	696 901	1 840 092	-	0%
Svalövs kommun	713 611	756 721	894 692	2 365 024	-	0%
Svedala kommun	524 191	629 271	533 589	1 687 051	-	0%
Svenljunga kommun	815 025	711 648	801 407	2 328 080	-	0%
Säffle kommun	824 582	823 740	1 103 673	2 751 995	-	0%
Sätters kommun	548 738	552 177	664 076	1 764 991	-	0%
Sävsjö kommun	845 835	954 345	864 327	2 664 507	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Söderhamns kommun	1 410 302	1 393 441	1 716 896	4 520 639	-	0%
Söderköpings kommun	1 066 623	1 014 464	393 193	2 474 280	-	0%
Södertälje kommun	1 423 536	1 325 906	1 895 051	4 644 493	-	0%
Sölvesborgs kommun	877 083	1 110 869	1 310 237	3 298 189	53 643	2%
Tanums kommun	664 496	643 460	701 347	2 009 303	-	0%
Tibro kommun	419 074	506 724	656 891	1 582 689	419 074	26%
Tidaholms kommun	582 697	548 237	799 965	1 930 899	-	0%
Tierps kommun	936 422	1 206 075	1 511 791	3 654 288	-	0%
Timrå kommun	704 958	631 114	933 099	2 269 171	-	0%
Tingsryds kommun	762 517	817 889	1 031 037	2 611 443	-	0%
Tjörns kommun	428 997	388 556	532 054	1 349 607	-	0%
Tomelilla kommun	774 704	899 014	1 165 808	2 839 526	-	0%
Torsby kommun	1 004 293	1 106 037	1 310 996	3 421 326	-	0%
Torsås kommun	589 006	554 315	791 300	1 934 621	-	0%
Tranemo kommun	306 431	282 620	202 146	791 197	498 470	63%
Tranås kommun	789 953	779 981	952 997	2 522 931	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Trelleborgs kommun	705 792	675 295	961 853	2 342 940	-	0%
Trollhättans stad	1 383 421	1 307 888	1 610 267	4 301 576	8 357	0%
Trosa kommun	358 974	400 048	427 072	1 186 094	916 761	77%
Tyresö kommun	742 009	349 658	932 445	2 024 112	-	0%
Täby kommun	470 118	417 741	533 898	1 421 757	-	0%
Töreboda kommun	1 641 815	1 270 718	1 996 129	4 908 662	-	0%
Uddevalla kommun	1 016 994	1 037 088	1 212 614	3 266 696	-	0%
Ulricehamns kommun	328 227	343 193	476 558	1 147 978	-	0%
Umeå kommun	1 191 841	1 264 926	1 588 875	4 045 642	-	0%
Upplands Väsby kommun	1 456 771	1 115 769	1 022 322	3 594 862	-	0%
Upplands-Bro kommun	677 524	759 465	1 123 149	2 560 138	-	0%
Uppsala kommun	1 460 205	1 541 452	1 924 656	4 926 313	-	0%
Uppvidinge kommun	740 856	736 681	945 775	2 423 312	-	0%
Vadstena kommun	902 226	513 511	955 981	2 371 718	-	0%
Vaggeryds kommun	587 945	514 557	646 369	1 748 871	-	0%
Valdemarsviks kommun	963 793	1 054 003	1 671 819	3 689 615	360 093	10%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Vallentuna kommun	689 154	679 269	665 583	2 034 006	-	0%
Vansbro kommun	1 933 867	1 549 822	1 545 507	5 029 196	-	0%
Vara kommun	674 004	895 666	807 892	2 377 562	-	0%
Varbergs kommun	534 885	534 195	701 180	1 770 260	-	0%
Vaxholms stad	330 028	335 482	256 922	922 432	-	0%
Vellinge kommun	254 615	139 593	214 776	608 984	-	0%
Vetlanda kommun	698 193	647 911	669 329	2 015 433	-	0%
Vilhelmina kommun	672 063	616 451	988 817	2 277 331	-	0%
Vimmerby kommun	626 999	811 263	1 107 897	2 546 159	-	0%
Vindelns kommun	537 832	675 945	836 242	2 050 019	-	0%
Vingåkers kommun	1 395 904	863 230	1 680 825	3 939 959	-	0%
Vårgårda kommun	752 153	562 811	676 046	1 991 010	-	0%
Vänersborgs kommun	840 311	868 848	1 235 328	2 944 487	-	0%
Vännäs kommun	432 665	410 957	419 096	1 262 718	-	0%
Värmdö kommun	698 030	657 844	649 530	2 005 404	653 030	33%
Värnamo kommun	671 812	757 042	741 327	2 170 181	-	0%
Västerviks kommun	916 002	972 976	1 051 785	2 940 763	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Västerås stad	1 763 100	1 704 879	2 211 340	5 679 319	-	0%
Växjö kommun	731 998	716 332	585 554	2 033 884	-	0%
Ydre kommun	432 453	755 320	1 160 552	2 348 325	-	0%
Ystads kommun	1 123 480	1 181 557	1 425 688	3 730 725	-	0%
Åmåls kommun	933 164	1 048 533	1 161 222	3 142 919	-	0%
Ånge kommun	797 243	1 013 052	1 245 807	3 056 102	-	0%
Åre kommun	578 269	481 191	307 306	1 366 766	-	0%
Årjängs kommun	530 628	487 407	714 399	1 732 434	-	0%
Åsele kommun	1 248 349	690 683	599 718	2 538 750	-	0%
Åstorps kommun	825 018	774 796	1 121 648	2 721 462	-	0%
Åtvidabergs kommun	752 732	895 664	750 358	2 398 754	-	0%
Älmhults kommun	495 445	698 210	948 972	2 142 627	279 348	13%
Älvdalens kommun	1 697 274	1 439 566	1 384 403	4 521 243	-	0%
Älvkarleby kommun	1 045 082	766 450	1 194 501	3 006 033	-	0%
Älvsbyns kommun	921 729	1 497 707	1 897 363	4 316 799	-	0%
Ängelholms kommun	528 259	594 729	845 358	1 968 346	-	0%
Öckerö kommun	342 053	419 866	595 960	1 357 879	-	0%

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

Kommuner	Rekvi- rerade medel 2021 (kr)	Rekvi- rerade medel 2022 (kr)	Rekvi- rerade medel 2023 (kr)	Totalt rekvi- rerade medel 2021-2023 (kr)	Totalt oanvända medel 2021-2023 (kr)	Andel oanvända medel 2021-2023 (%)
Ödeshögs kommun	1 143 124	724 322	921 761	2 789 207	-	0%
Örebro kommun	904 768	1 445 553	1 784 042	4 134 363	-	0%
Örkelljunga kommun	1 079 414	1 515 880	1 101 665	3 696 959	-	0%
Örnsköldsviks kommun	766 343	795 953	1 005 312	2 567 608	-	0%
Östersunds kommun	789 163	680 024	880 578	2 349 765	-	0%
Österåkers kommun	415 931	463 768	548 451	1 428 150	-	0%
Östhammars kommun	494 662	449 116	552 364	1 496 142	828 680	55%
Östra Göinge kommun	942 763	1 141 091	1 421 764	3 505 618	-	0%
Överkalix kommun	625 797	1 018 514	1 141 096	2 785 407	-	0%
Övertorneå kommun	1 252 830	1 266 047	1 804 613	4 323 490	-	0%
Totalt	248 500 000	248 500 000	298 500 000	795 500 000	16 436 240	2%

Bilaga 2. Utbildningar till kommunens personal under 2021–2023

I denna bilaga presenteras utbildningar som kommunen har deltagit i under uppdragsperioden 2021–2023. Utbildningarna redovisas under respektive utvecklingsområde.

Utbildningar inom området rekrytering och utredning av familjehem

- Socialstyrelsens – Placerade barn och unga, en handbok för socialtjänsten.
<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/handbocker--juridisk-handbok/2023-10-8806.pdf>
- Socialstyrelsen - Familjevinjetter
<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/familjehemsvinjetter/>
- Socialstyrelsens grundutbildning för jour- och familjehem ”Ett hem att växa i” <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2017-8-1>.
- 1-årig handledarutbildning med inriktning på handledning av familjehem
- Socialstyrelsens kunskapsstöd Alla Barn i Centrum – ABC,
<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/barn-och-unga/unga-som-begar-brott/exempel-brottsforebyggande-metoder/alla-barn-i-centrum-abc/>
- Socialstyrelsens kunskapsstöd BRA-fam (Bedömning vid rekrytering av familjehem) <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/bra-fam-bedomning-vid-rekrytering-av-familjehem/>
- MAFI-mikroanalys och familjeintervention – fokuserar på familjens samspel med barnet
- Nya Kälvestenintervjun, <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/nya-kalvestenintervjun/>
- Samkrafter, En varaktig relation – utreda familjehem,
<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/handbocker/2020-3-6640.pdf>
- Marte Meo, <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/marte-meo/>

Utbildningar till barn och familjehem under pågående placering under 2021–2023

- Traumamedveten omsorg, TMO, <https://www.raddabarnenvalfard.se/tmo-grundutbildning>
- Komet, föräldrastödsprogram för föräldrar till barn med utagerande beteende, finns att läsa om på Socialstyrelsens metodguide <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/komet-for-foraldrar-med-barn-3-11-ar/>
- Trygghetscirkel för familjehemmen (*Circle of security*) <https://www.sbu.se/sv/publikationer/kunskapsluckor/circle-of-security-cosp-for-familjer-dar-man-vet-eller-misstanker-att-barn-utsatts-for-nagon-form-av-vald-och-forsummelse/>
- Socialstyrelsens grundutbildning för jour- och familjehem ”Ett hem att växa i” <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2017-8-1>.
- MAFI-mikroanalys och familjeintervention – fokuserar på familjens samspel med barnet
- Tredelat föräldraskap, Barns behov i centrum, BBIC, <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/barn-och-unga/barn-och-unga-i-socialtjansten/barns-behov-i-centrum/>
- Socialstyrelsen kunskapsstöd Att samtala med barn, <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2018-11-14.pdf>
- Utbildning via Marie Cederschiöld Högskola (Fd. Ersta Sköndal), att handleda familjehem 15 hp
- Connect, <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/connect/>
- Föräldrar på avstånd

Familjehemsplacerade barn och unga ska få ett välfungerande umgänge med sina biologiska föräldrar och närstående

- Barn- i familjehem – umgänge med föräldrar och andra närstående <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2023-2-8350.pdf> eller <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/familjehem/barn-i-familjehems-umgange-med-foraldrar-och-andra-narstaende/>
- Socialstyrelsens kunskapsstöd för socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården – Att samtala med barn

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

- Grund- och fortbildning i Signs of Safety som är en modell för utredning och uppföljning i socialt barnvårdsarbete med avsikt att säkerställa barns säkerhet och skydd
- Fallbeskrivningar – umgänge vid placeringar när föräldrar har kognitiva svårigheter, <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/familjehem/barn-i-familjehems-umgange-med-foraldrar-och-andra-narstaende/>
- Socialstyrelsens kunskapsstöd – Positivt umgänge – Guide för familjehem, <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-12-7103.pdf>
- Nya Kälvestenintervjun, <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/nya-kalvestenintervjun/>
- SKR webbutbildning samtal med barn i socialtjänsten <https://skr.se/skr/integrationsocialomsorg/socialomsorg/barnochunga/samtalmedbarn/webbutbildningsamtalmedbarn.35048.html>
- Folkhälsomyndighetens, Trygghetscirkeln för bättre anknytning (COS-P), <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/halsa-i-olika-grupper/barn-och-unga/stod-till-barn-i-familjer-med-missbruksproblem-mm/projekt-for-kunskapsutveckling-2012-2015/provning-av-amerikanskt-foraldraprogram/>
- <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/samtal-med-barn/>

Familjehemsplacerade barn får tillgång till god hälso- och sjukvård, tandvård och obruten skolgång.

- Socialstyrelsen Barn och unga placerade i familjehem <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/barn-och-unga/barn-och-unga-i-socialtjansten/placerade-barn-och-unga/>
- Socialstyrelserna Barns hälsa och skolgång bör uppmärksammas <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/handlaggning-och-dokumentation-med-barnet-i-centrum/placeringar--planera-genomfora-folja-upp/delaktighet-skolgang-och-halsa/>
- Rädda Barnen Traumamedveten omsorg (TMO), <https://www.raddabarnen.se/vad-vi-gor/barn-i-sverige/radda-barnen-valfard/radda-barnens-utbildningar/kompetensutveckling-i-tmo/>
- SAMS – Samverkan socialtjänst och skola – Obruten skolgång för placerade barn. <https://www.spsm.se/valkommen-till-studiepaketetsamverkan-kring-placerade-barn-och-ungas-skolgang/>
- Sveriges kommuner och regioner (SKR) utbildningar om en god hälso- och sjukvård, tandvård och obruten skolgång för placerade barn och unga.

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen

- ICDP International Child Development Programme – Vägledande samspel ICDP, <https://icdp.se/stiftelsen-icdp/om-vagledande-samspel/>
- Fortbildning inom Skolfarm, www.skolfarm.se
- Hälsosam <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2023-6-8656.pdf>

Systematiskt uppföljningar för att ta tillvara de placerade barnens erfarenheter

- Socialstyrelsen kunskapsstöd, Att samtala med barn, <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2018-11-14.pdf>
- Stöd för systematiska uppföljningar, <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evindensbaserad-praktik/stod-for-systematisk-uppfoljning/>
- Sveriges kommuner och regioner – Brukarundersökning till placerade barn och unga <https://skr.se/skr/tjanster/statistik/oppnajokforelser/socialtjanstbrukarundersokningar/brukarundersokningplaceradebarnochunga.32958.html>
- Fördjupningskurser inom Signs of Safety för personal inom placeringsteamet.

Socialstyrelsen

Uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för subventioner av familjehemsplaceringar, Socialstyrelsen (artikelnr 2024-6-9084) kan laddas ner från socialstyrelsen.se/publikationer.